01/01/2024

1 Ιανουαρίου: Εορτάζει ο Μέγας Βασίλειος

/ Βίοι Αγίων

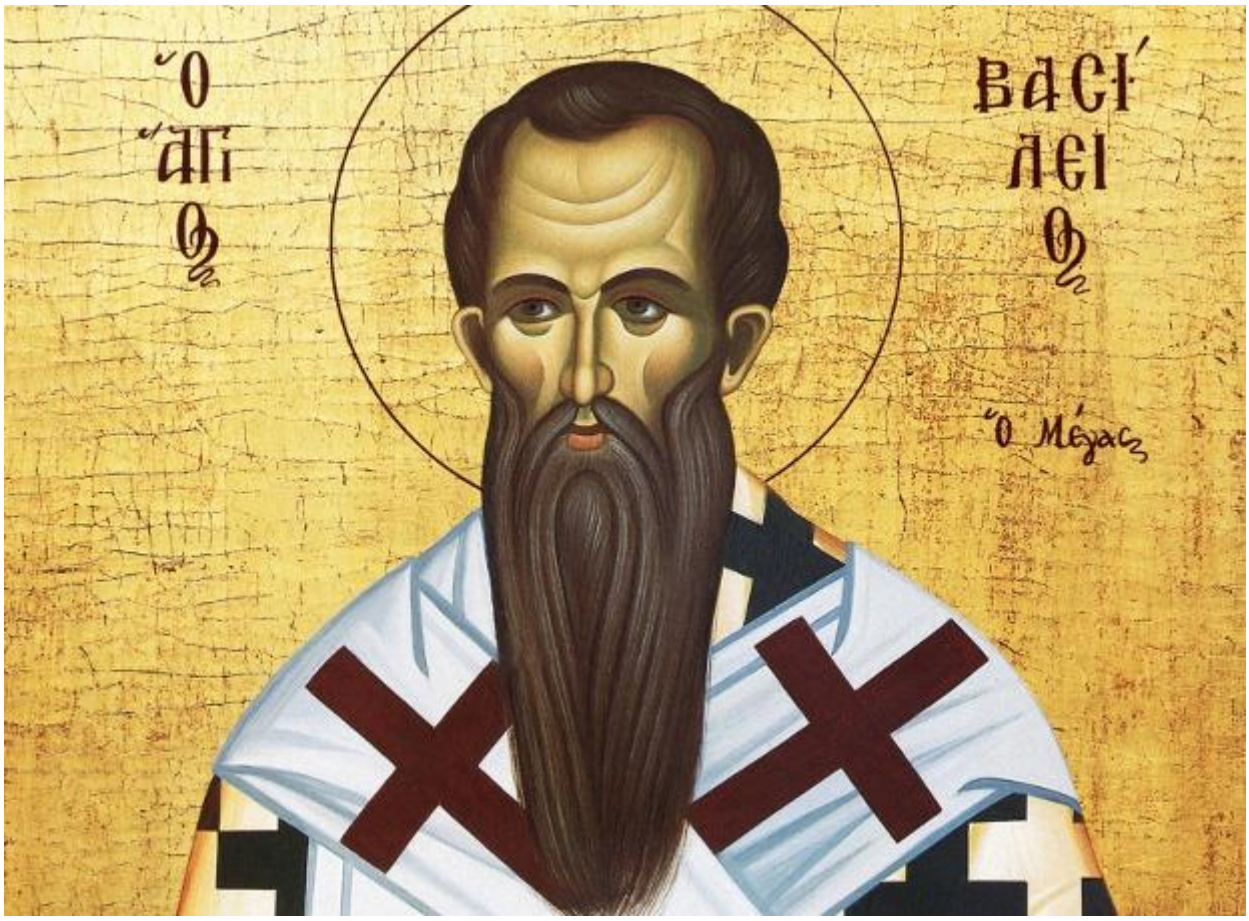

Σήμερα, 1η Ιανουαρίου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη του Μεγάλου Βασιλείου, Αρχιεπισκόπου Καισαρείας της Καππαδοκίας, και επιτελεί ανάμνηση της περιτομής που καταδέχθηκε ως Άνθρωπος ο Σωτήρας Χριστός.

Την περιτομή των αρσενικών παιδιών, κατά την όγδοη ημέρα από τη γέννηση, ημέρα ονοματοδοσίας, προνοούσε ο Μωσαϊκός Νόμος. Έκφραση πίστης και αφοσίωσης στον αληθινό Θεό.

Ο Ιησούς, με την εφαρμογή της περιτομής και άλλων διατάξεων, τελειοποιεί τον Παλαιό Νόμο. Σύμφωνα με τον Απ. Παύλο, με τον ερχομό του Χριστού στη γη, ούτε περιτομή ισχύει ούτε το αντίθετό της, η ακροβυστία, αλλά καινή κτίση, αφού με την Ενανθρώπησή Του τα πάντα ανακαινίζονται.

Η Περιτομή του Χριστού θεωρείται Δεσποτική Εορτή, εντούτοις έχει επισκιαστεί από την εορτή του Μεγάλου Πατέρα της Εκκλησίας, ο οποίος γεννήθηκε το 330 μ.Χ. στην Καισάρεια της Καππαδοκίας. Ως παιδάκι έζησε στο χωριό Άννησα και μεγάλωσε στη Νεοκαισάρεια του Πόντου και έπειτα στην Καισάρεια της Καππαδοκίας. Οι γονείς του, ο Βασίλειος και η αγία Εμμέλεια, αν και ευγενείς και πλούσιοι, εντούτοις είχαν ταπείνωση και ακμαιότατο φρόνημα. Έθεσαν τις πρώτες πνευματικές βάσεις σε όλα τα παιδιά τους.

Με εφόδιο τη χριστιανική παράδοση και ανατροφή, **ο Βασίλειος ξεκίνησε μια θαυμάσια πορεία**. Γνώρισε τις επιστήμες της εποχής του, το ευρύτερο φιλοσοφικό περιβάλλον και προπάντων εισχώρησε στο κάλλος του Ευαγγελίου. Μέσα από την ασκητική του πορεία βίωσε τη θεωρία του ακτίστου φωτός.

Σπούδασε στην Καισάρεια, την Κωνσταντινούπολη και την Αθήνα, φιλοσοφία, ρητορική, γραμματική, αστρονομία και ιατρική, έχοντας συμφοιτητές του το Γρηγόριο το Ναζιανζηνό (το Θεολόγο) και τον Ιουλιανό τον Παραβάτη.

Επιστρέφοντας από την Αθήνα στην Καισάρεια, δίδασκε τη ρητορική τέχνη. Αποφάσισε όμως να ακολουθήσει τη μοναστική ζωή και γι’ αυτό πήγε στα σπουδαία μοναστηριακά κέντρα της εποχής, για να διδαχθεί το Μοναχισμό. Έτσι όταν επέστρεψε, αποσύρθηκε σε Ασκητήριο πλησίον του Ίρη ποταμού στον Πόντο. Χειροτονήθηκε διάκονος, πρεσβύτερος και αναδείχθηκε σε επίσκοπο Καισαρείας, υπερασπιζόμενος την Ορθοδοξία εναντίον του Αρειανισμού, των Ευνομιανών και των Πνευματομάχων.

Ο Μ. Βασίλειος οικοδομώντας το μεγαλειώδες και πολύπλευρο κοινωνικό έργο, τη «Βασιλειάδα», αναδείχθηκε θεμελιωτής της εφαρμοσμένης βιωματικά θεολογίας. Το σπουδαίο αυτό φιλανθρωπικό δημιούργημα είναι εφάμιλλο των πιο σύγχρονων τρόπων κοινωνικής πρόνοιας. Αποτελείτο από ποικίλα συγκροτήματα με ευαγή ιδρύματα, νοσοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία και φτωχοκομεία. Ακόμη προνοούσε και κατοικίες διαμονής για τους εργαζόμενους σε αυτά.

Με πλούσιο συγγραφικό έργο, ο Βασίλειος δικαίως θεωρείται Μέγας Θεολόγος, γιατί θεμελίωσε την Ορθοδοξία, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Α΄ Οικ. Συνόδου, στη Νίκαια το 325, και προετοίμασε τη σύγκληση της Β΄ Οικ. Συνόδου στην Κωνσταντινούπολη το 381. Τόσο με το λόγο, όσο και με τα έργα του άφησε για τους επόμενους κληρικούς και επισκόπους παράδειγμα του αυθεντικού ορθόδοξου φρονήματος.

Εκοιμήθη, μετά από πολλές δοκιμασίες και ασθένειες την 31η Δεκεμβρίου του 378 και κηδεύθηκε στην Καισάρεια την 1η Ιανουαρίου του 379, μόλις 48 ετών.